

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 472

**Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı
Adına Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile İspanya
Krallığı Savunma Bakanlığı Adına İspanya Deniz
Kuvvetleri Komutanlığı Arasında Çok Maksath
Amfibi Hücum Gemisi (LHD) Projesi İşbirliği
Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırasının
Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun
Tasarısı (1/737) ile Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/737 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Gerekçesi 4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 5
- **Muhalefet Şerhi** 7
- **Tasarı Metni** 9
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 9
- **Mutabakat Muhtırası Metni** 11

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1285-2551

17/6/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 6/6/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı Adına Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile İspanya Krallığı Savunma Bakanlığı Adına İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Arasında Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (LHD) Projesi İşbirliği Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/737)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

Deniz Kuvvetleri Komutanlığının envanterine 2021 yılında girmesi planlanan Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (TCG Anadolu) projesinde İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile işbirliği yapılacak faaliyetlerin yasal alt yapısına dayanak teşkil edecek Mutabakat Muhtırası her iki ülke Deniz Kuvvetleri Komutanları tarafından 15 Şubat 2016 tarihinde Madrid/İspanya'da ve 26 Şubat 2016 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı envanterinde bulunan Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi ESPS Juan Carlos-1 ile 2021 yılında Türk Deniz Komutanlığının envanterine girmesi planlanan Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemimiz TCG Anadolu'nun benzer özelliklerine istinaden; gemi inşa, hizmete kabul işlemleri, lojistik destek, personel eğitimi, gemi kullanımı, hareket konsepti ve bakım konularında İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığından istifade edilmesi hedeflenmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

8/5/2017

Esas No: 1/737

Karar No: 407

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 20/6/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve Başkanlıkça 28/6/2016 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı Adına Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile İspanya Krallığı Savunma Bakanlığı Adına İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Arasında Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (LHD) Projesi İşbirliği Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 4/5/2017 tarihli 37’nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Tasarı ile, Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığının envanterine 2021 yılında girmesi planlanan Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (TCG Anadolu) projesinde İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile iş birliği yapılacak faaliyetlerin yasal altyapısına dayanak teşkil eden Mutabakat Muhtırasının onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Türkiye ile İspanya arasında köklü ve güçlü ilişkilerin mevcut olduğu,

İspanya’nın NATO çerçevesinde ülkemize konuşturıldığı Patriot sistemlerinin iki ülke arasında savunma alanında yakın iş birliğinin en önemli göstergelerinden birisi olduğu,

2015 Ocak ayından itibaren bu sistemleri ülkemize konuşturmanın İspanya’nın, söz konusu bataryanın görev süresini talebimiz üzerine Aralık 2017 tarihine kadar uzattığı,

Mutabakat Muhtırası ile İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı envanterinde bulunan Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi Juan Carlos-I ile 2021 yılında Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığının envanterine girmesi planlanan Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemimiz TCG Anadolu’nun benzer özelliklerine istinaden; gemi inşa, hizmete kabul işlemleri, lojistik destek, personel eğitimi, harekât konsepti, gemi kullanımı ve bakım konularında İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığından yararlanılmasının hedeflendiği,

Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisinin ilk kez Silahlı Kuvvetlerimizimizin envanterine gireceği; bu geminin üstünde uçakların kalkıp inebileceği, helikopter konuşturılabilabileceği, tank taşınabileceği; bu geminin insani yardım amaçlı olarak kullanılabilabileceği ve 700 kişilik amfibi bir taburu bir seferde arzu edilen yere intikal ettirebilecek bir niteliğe sahip olduğu,

Anılan sebeplerle Mutabakat Muhtırasının kabul edilmesinin bizim açımızdan önemli olduğu ve İspanya’nın da bu yöndeki tecrübelerinden faydalanmak istediğimizi,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi, Karaman Milletvekili Recep Şeker, Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı ve Adana Milletvekili Talip Küçükcan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Taha Özhan</i>	<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Talip Küçükcan</i>
Malatya	Samsun	Adana
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Serdengeçti</i>	<i>Mehmet Günel</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Aksaray	Antalya	Hatay
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Serkan Topal</i>	<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Ravza Kavakcı Kan</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhi ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>Recep Şeker</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Karaman	Mardin
(Muhalefet şerhi ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	
<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Halil Özcan</i>	
Rize	Şanlıurfa	

MUHALEFET ŞERHİ

04.05.2017 tarihinde Dışişleri Komisyonu'nda görüşülen Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı Adına Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile İspanya Krallığı Savunma Bakanlığı Adına İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Arasında Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (LHD) Projesi İşbirliği Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile ilgili karşı görüşümüzün gerekçesi aşağıda belirtilmiştir.

Öncelikle, donanmamızın en büyük gemisi ve Türkiye'nin ilk uçak gemisi olacak olan TCG Anadolu'ya ilişkin Dışişleri Komisyonu'nda sınırlı ve eksik bir tartışma yürütülmüştür. Böylesine büyük çaplı bir proje, daha derinlikli ve detaylı bir tartışmayı hak etmekteydi.

Söz konusu mutabakat muhtırasında, ülkemizin bir uçak gemisine neden ihtiyaç duyduğu ve bu geminin hangi hedeflere yönelik olarak kullanılacağı açıklanmamaktadır. AKP Hükümetleri dönemine kadar bölgesinde ve dünyada izlediği barışçıl dış politikayla saygın bir konuma sahip olan Türkiye, son 15 yılda saldırgan ve maceraperest bir dış politika izleyen, bölgesindeki çatışmalarda açıkça taraf olan bir konuma savruldu. Geminin menzili Atlas ve Hint Okyanuslarını da içermekle birlikte bu menzilde ne tür bir görev ifa edileceği belirsizdir. Ayrıca, TCG Anadolu'nun AKP Hükümeti'nin dış politika anlayışı bakımından nasıl bir yerde konumlandığına ilişkin sorulara Dışişleri Komisyonu toplantısında tatmin edici bir yanıt verilmemiş, ancak bu çapta bir gemiye sahip olmanın gurur verici olduğu Dışişleri Bakanlığı bürokratları tarafından ifade edilmiştir.

TCG Anadolu'nun insani yardım faaliyetleri kapsamında kullanılabilmesine ilişkin görüşe karşılık olarak dünyada insani yardım için kullanılan bir uçak gemisi olup olmadığı sorulmuş; fakat bu soru yanıtız kalmıştır. Açık bir ifadeyle söylemek gerekirse, TCG Anadolu'nun insani yardım konularıyla ilgisi yoktur.

Öte yandan, TCG Anadolu, proje üzerinde sonradan yapılan değişikliklerle, F35 tipi savaş uçaklarının operasyonlarına elverişli hale getirilmiştir. Ancak, TSK'nın envanterinde F35 tipi savaş uçağı bulunmamaktadır. Bu noktada, Komisyon toplantısına katılan askeri yetkililerin, Türkiye'nin F35 savaş uçağına sahip olup olmadığı konusundaki soruya yanıt veremediklerini de not etmek gerekir.

Bütün bunlara ek olarak, TCG Anadolu'nun ihale süreci şaibelidir. İhale sürecine ilişkin olarak basına yansıyan haberlerden, dönemin başbakanının TCG Anadolu'yu yapan Turkon Holding'e ait Sedef Tersanesi Yönetim Kurulu Başkanı Metin Kalkavan'a ihale sürecinde destek verdiği ve ihaleyi almasını sağladığı anlaşılmaktadır. Öyle ki, ihaleyi ilk önce Koç Grubu'na ait RMK

Tersanesi geliştirdiği özgün tasarımıyla kazanmış, fakat yapılan itirazlarla iptal edilen ihale, sonraki aşamada İspanyol Navantia Tersanesi'yle ortaklaşa teklif veren ve İspanya Donanması'ndaki Juan Carlos 1'i örnek alan Sedef Tersanesi'ne verilmiştir. Kısacası, iktidara yakın olmak bu ihalenin kazanılmasında esas kriter olmuştur. Savunma sanayi söz konusu olduğunda milli ve yerli olmanın önemine sıklıkla vurgu yapan iktidarın, TCG Anadolu'nun ihale sürecinde bu hususu dikkate almadığı anlaşılmaktadır.

Son olarak, ihale aşamasında Sedef Tersanesi ve İspanyol ortağı Navantia Tersanesi hakkında çıkan haberleri de kayda geçirmek gerekir. TCG Anadolu'nun inşası süresince mühendislik hizmetlerini verecek olan İspanyol Navantia Tersanesi'nin mali sıkıntılar nedeniyle kapanmak üzere olduğu, TCG Anadolu projesi sayesinde kurtulduğu ve Sedef Tersanesi'nin de aynı şekilde mali sıkıntı içinde olduğu, 400 milyon avro borcu bulunduğu ve personel maaşlarını aylardır ödeyemediği bilinmektedir.

Yukarıda belirttiğimiz nedenlerle bu tasarıya muhalifiz.

Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul

Serkan Topal
Hatay

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI ADINA TÜRK DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI İLE İSPANYA KRALLIĞI SAVUNMA BAKANLIĞI ADINA İSPANYA DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI ARASINDA ÇOK MAKSATLI AMFİBİ HÜCUM GEMİSİ (LHD) PROJESİ İŞBİRLİĞİ FAALİYETLERİNE İLİŞKİN MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 26 Şubat 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı Adına Türk Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile İspanya Krallığı Savunma Bakanlığı Adına İspanya Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Arasında Çok Maksatlı Amfibi Hücüm Gemisi (LHD) Projesi İşbirliği Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırası”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

N. Canikli

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkes

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Soylu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. Çelik

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

V. Kaynak

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhasseki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

N. Avcı

Millî Savunma Bakanı

F. Işık

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

A. Arslan

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI ADINA TÜRK DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI İLE İSPANYA KRALLIĞI SAVUNMA BAKANLIĞI ADINA İSPANYA DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI ARASINDA ÇOK MAKSATLI AMFİBİ HÜCUM GEMİSİ (LHD) PROJESİ İŞBİRLİĞİ FAALİYETLERİNE İLİŞKİN MUTABAKAT MUHTIRASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI ADINA
TÜRK DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI İLE
İSPANYA KRALLIĞI SAVUNMA BAKANLIĞI ADINA
İSPANYA DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI ARASINDA
ÇOK MAKSATLI AMFİBİ HÜCUM GEMİSİ (LHD) PROJESİ İŞBİRLİĞİ
FAALİYETLERİNE İLİŞKİN MUTABAKAT MUHTIRASI

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

MADDE I	Tanımlar ve Kısaltmalar
MADDE II	Amaç ve Kapsam
MADDE III	Kuruluş
MADDE IV	İdari ve Personel Konuları
MADDE V	Mali Hükümler
MADDE VI	Teknik Bilgi veya Fikri Mülkiyetin Kullanımı ve Paylaşımı
MADDE VII	Güvenlik
MADDE VIII	Ziyaret Usulleri
MADDE IX	Tadil ve Gözden Geçirme
MADDE X	Onay ve Yürürlüğe Giriş
MADDE XI	Yürürlülük Süresi ve Sona Erdirme
MADDE XII	Uyuşmazlıkların Çözümü
MADDE XIII	İmza
EK	Yürütme Komitesi

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İspanya Krallığı Savunma Bakanlığı (bundan böyle “taraf” veya “ taraflar” olarak adlandırılacaktır) :

- Geçmiş dönemde Deniz Kuvvetleri araç ve gereçleri ile ilgili çeşitli alanlarda yapılan ikili iş birliğinin başarılı sonuçlar getirdiğini dikkate almakta,
- Gemiler ve/veya sistemlere yönelik; standardizasyon, karşılıklı çalışabilirlik ve müşterek destekten kazanılan potansiyel faydaları anlamakta,
- Savunma araçlarına yönelik uluslararası entegrasyonu artırma ihtiyacının önemini görmekte,
- Mevcut gemileri değiştirmek ya da sayısını artırmak üzere, Türk ve İspanyol Deniz Kuvvetleri envanterine yeni gemilerin girmesi ihtiyacını öngörmekte,
- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti tarafından başlatılan “Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (LHD) Projesi” ile halihazırda İspanya Deniz Kuvvetlerinde hizmette olan “Juan Carlos-I (LHD)”in ortak dizayn ve sistemlere sahip olduğunu dikkate almakta,
- Her iki kuvvetin ihtiyaçlarındaki kayda değer oranda benzerliği dikkate almakta,
- Gemilerdeki sürekli artan teknolojik karmaşıklığın, geleceğin ihtiyaçlarını karşılamak üzere kademeli olarak artan bir gayret sarfına ihtiyaç gösterdiğini gözlemlemekte,
- Türkiye ve İspanya’da; gemi inşa, hareket, eğitim, destek ve bunlarla ilgili diğer faaliyet alanlarında kaynakların müştereken ve/veya tamamlayıcı olarak kullanılmasının her iki ülkenin karşılıklı menfaatine olduğunu anlamakta,

Takip eden Madde I-XIII’de belirtildiği şekilde mutabakata varmaktadır.

MADDE-I

Tanımlar ve Kısaltmalar

Yüklenici	Bu MM kapsamında icra edilecek faaliyetlerle ilgili taraflardan herhangi birinin sözleşme yapmaya yetkili birimi tarafından onaylanmış bir sözleşme kapsamındaki faaliyetleri gerçekleştiren herhangi bir kişi veya kuruluş. Yükleniciler/alt yüklenicileri de içerebilir.
İlave Maliyet	Bir hizmetin sağlanması veya tedariki esnasında ortaya çıkan, hizmeti alan yada sağlayan tarafın bütçesinde olmayan, ilave maliyet.
Ev Sahibi Ülke	Bu MM kapsamındaki faaliyetlerin icra edilmesi maksadıyla diğer taraf personel, araç veya malzemesine kendi ülkesinde ev sahipliği yapan taraf.
Fikri Mülkiyet	Mevcut buluşlar, patentli veya patentli olmayan markalar, endüstriyel dizaynlar, telif hakları ve teknik bilgi, yazılım, veri, dizaynlar, diagramlar, teknik öğrenim, üretim bilgi paketleri, üretim veri paketleri ve ticari sırlar veya bir ürünün üretiminde ya da bir hizmetin verilmesinde kullanılan hususi bilgi.
Fikri Mülkiyet Hakları	Fikri mülkiyetten kaynaklanan patentler, kayıtlı dizaynlar, markalar, telif hakları, lisanslar, anlaşmalar veya düzenlemeler, sözleşme hükümleri, paylaşımlar, teknikler veya fikri mülkiyet kapsamına giren diğer haklar.
Aracı Kurumlar	Aralarında yapılan iş birliği antlaşmasına istinaden bir aracı kuruluş olarak ilgili tarafın Savunma Bakanlığı namına faaliyet gösteren hukuki bir kimliğe sahip şirket ya da kurum.
YG	Yönetim Grubu.
MM	Mutabakat Muhtırası.
NATO	Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı.
Temsilci	Yürütme Komitesi, Yönetim Grubu ya da Çalışma Grupları içerisinde, herhangi bir tarafı temsilen yer alan kişi/personel.
Temsil Heyeti	Yürütme Komitesi, Yönetim Grubu ya da Çalışma Grupları içerisinde, herhangi bir tarafı temsilen yer alan kişi/personelin tamamı.
Temsil Heyeti Başkanı	Yürütme Komitesi, Yönetim Grubu ya da Çalışma Grupları içerisinde, herhangi bir tarafı temsilen yer alan kişi veya personelin başkanı ya da en kıdemlisi.
YK	Yürütme Komitesi.
Gönderen Ülke	Bu MM kapsamındaki faaliyetlerin icra edilmesi maksadıyla diğer tarafa personel, araç ya da malzeme gönderen taraf.
SN	İspanya Deniz Kuvvetleri.
Gemi	Sistemleri ve silah yükü (silah sistemleri) ile birlikte bir suüstü veya sualtı platformu.
Teknik Bilgi	Karakteristiği ve şekli ne olursa olsun, bilimsel ve teknik nitelikli kaydedilmiş bilgi. Örneğin; deney ve test verileri, spesifikasyonlar, dizaynlar, konfigürasyonlar, süreçler, teknikler, buluşlar, teknik yazılar, ses kayıtları, resimli kopyalar, çizimler ve diğer grafik tasvirler, yazılım dokümantasyonu, maske çalışmaları ve/veya topografya ve şekli ne olursa olsun diğer her türlü ilgili teknik veri.
Üçüncü taraf	Yükleniciler de dahil olmak üzere bu MM'na taraf olmayan herhangi bir kişi veya kurum.
TN	Türk Deniz Kuvvetleri.
ÇG	Çalışma Grubu
LHD	Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi (Landing Ship Helicopter Dock-LHD)

MADDE-II

Amaç ve Kapsam

1. İşbu Mutabakat Muhtırası (MM)'nin amacı, öncelikle İspanyol Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi Juan Carlos-1 ve Türk Deniz Kuvvetlerinin tedarik edeceği Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi ile ilgili hususlar olmak üzere, taraflar arasındaki işbirliğinin genel prensiplerini belirlemek ve tesis etmektir. MM, aşağıdaki konuları kapsayabilir;

- Program yönetimi,
- Gemi ve sistemlerin geliştirilmesi ve inşasına ilişkin teknik bilgiler, denetim ve hizmete kabul işlemleri,
- Test ve doğrulama,
- Gemi kullanımı ve personel eğitimi konularında karşılıklı olarak tatbikat, çalışma grupları ve konferanslara gözlemci statüsünde katılım,
- İlk personele destek,
- Lojistik ve kullanım ömrü desteği,
- Harekat konsept ve doktrini,
- İspanya'da Türk Deniz Kuvvetleri personeline ve Türkiye'de İspanya Deniz Kuvvetleri personeline sağlanacak imkanlar (orduevleri, subay gazinoları, vb.),
- Bakım doktrini,
- Savaş yönetim sistemi ve taktik data linkler.

2. Bu MM, MM'nin uygulanması için gerekli özel düzenlemelerin yapılmasına dayanak sağlayacak bir çerçeve teşkil etmektedir.

3. Yukarıdaki hedeflerin uygulanması maksadıyla taraflar;

- a. Gemilerin inşasında tasarım incelemesi ve sonrasındaki teknik safhalara ulaştıracak sistem mühendisliği sürecini destekleyecek,
- b. Dizayn tanımlamaları ve diğer teknik bilgilerin gözden geçirilmesini destekleyecek,
- c. Bu MM'nin amacına yönelik olarak tarafların diğer tüzel kişilikleri tarafından gerçekleştirilecek faaliyetleri destekleyecek,
- d. Her iki ülke Deniz Kuvvetlerinde hizmete girecek veya halen hizmette olan gemilere sağlanabilecek ortak destek imkanlarını inceleyecek,
- e. Her iki ülke Deniz Kuvvetlerinde hizmete girecek veya halen hizmette olan gemilere olası modernizasyonlar da dahil olmak üzere destek sağlayacak,
- f. Üretim ve işletim giderlerini devamlı olarak azaltmak suretiyle dizayn, inşa ve hizmet safhalarına fayda sağlayabilecek teknik ve yönetsel geliştirmeleri araştırarak,
- g. Personel yetiştirme/taahsis, kuruluş, eğitim ve harekât konularında tecrübe aktarımı ve destek sağlayacak.

h. Savaş yönetim sistemleri ve taktik data linkler alanlarında bilgi paylaşımı sağlayacaktır.

4. Tarafların menfaatine ve uygulanabilir olduğu sürece, taraflar arasında ve Üçüncü taraflarla yapılacak iş birliği faaliyetleri duruma bağlı olarak değerlendirilecektir.

MADDE-III

Kuruluş

1. taraflar, aşağıdaki ana görevlerin icrasından kendilerine karşı sorumlu olacak bir yönetim teşkilatı oluşturacaklardır.

a. MM hükümlerinin yürürlüğe konması,

b. MM kapsamındaki iş birliği faaliyetlerinin yönetim ve denetimi,

c. İşbirliği süresince karşılıklı menfaatler karşılanana kadar danışma ve müzakerede bulunma.

2. Yönetim teşkilatı, hiyerarşi sırasına göre aşağıdaki yapılardan teşkil edilecektir.

a. Yürütme Komitesi (YK)

b. Yönetim Grubu (YG)

c. Çalışma Grubu (ÇG)

3. Yukarıda belirtilen tüm yapıların kararları oy birliği ile olacaktır. Her yapı kendi idari düzenlemelerini yapacaktır. Herhangi bir toplantıya ev sahipliği yapan taraf, her iki tarafın temsil heyeti başkanı tarafından imzalanacak, toplantıda alınan kararları da içerecek bir toplantı tutanağının düzenlenmesinden sorumlu olacaktır. Her bir taraf kendi temsilcilerinin toplantılara katılım giderlerinden, toplantılara ev sahipliği yapan taraf ise toplantılar için sağlanacak tesis ve sekreterlik hizmeti giderlerinden sorumlu olacaktır.

4. Yürütme Komitesi (YK)

4.1 YK, Türk Deniz Kuvvetleri ve İspanya Deniz Kuvvetleri tarafından atanacak ve bunları temsil edecek, her bir tarafın en fazla beş kıdemli üyesinden oluşacaktır. Her iki tarafın birer üyesi, kendi ulusal temsil heyetinin başkanı olarak görev yapacaktır.

4.2 YK'nın ilk yapısı EK-1'de listelenmiştir. taraflar, MM'yi değiştirmek zorunda kalmadan YK'nın yapısını değiştirebilirler. Bu konuda karşı tarafa yapılacak yazılı bir bildirim yeterli olacaktır.

4.3 Her bir tarafın temsil heyetine ilave ulusal temsilciler eşlik edebilecektir.

4.4 YK'nın her bir toplantısına, toplantıya ev sahipliği yapan tarafın temsil heyeti başkanı tarafından başkanlık edilecektir (Komite Başkanı). Komite Başkanı, bir sonraki toplantı icra edilene kadar görevine devam edecektir.

4.5 İlk toplantı İspanya'da icra edilecektir. Müteakip toplantılar taraflarca kararlaştırılacaktır.

4.6 YK, yılda en az bir defa ya da ihtiyaç duyulacak zamanlarda toplanacaktır. Bu toplantılar, mümkün olduğu durumlarda, her iki ülke deniz kuvvetleri personelinin ikili personel görüşmelerine rastlayacaktır.

4.7 MM'nin uygulanmasının genel sorumluluğu YK'da olacaktır. YK, Yönetim Grubu (YG) üzerinde yönetme yetkisine sahip olacak ve YG'nin yapısını onaylayacaktır.

4.8 YK'nın icra edeceği temel görevler aşağıdadır.

- a. MM'nin uygulanabilmesi için gerekli politikalara karar vermek,
- b. YG tarafından onaya sunulan meseleleri karara bağlamak,
- c. MM'nin yorumlanmasına ilişkin sorunları çözüme kavuşturmak,
- d. Bu MM'ye yapılacak değişme/düzeltilme tekliflerini tarafların imza ve onayına sunmak,
- e. Bu MM'nin uygulanması için gerekli özel düzenlemeleri ve bu düzenlemelere ilişkin diğer değişiklikleri onaylamak. Düzenlemelerin mali külfet getirmesi durumunda Madde-V hükümleri uygulanacaktır.
- f. Üçüncü taraflar ile yapılabilecek iş birliği faaliyetlerini değerlendirmek ve bu tür iş birliği faaliyetlerinin koşullarını belirlemek,
- g. Bir yıllık faaliyet planını onaylamak.

5. Yönetim Grubu (YG)

5.1 YG, ilke olarak şube müdürü seviyesinde olmak üzere her iki tarafın 4 üyesinden oluşacaktır. Her üyenin 1 oyu olacaktır. Her tarafın bir üyesi ulusal temsil heyeti başkanı olarak görev yapacak ve aynı zamanda taraflar arasında irtibat noktası olacaktır.

5.2 YG'nin her bir toplantısına, toplantıya ev sahipliği yapan tarafın temsil heyeti başkanı tarafından başkanlık edilecektir (Grup Başkanı). Grup Başkanı, bir sonraki toplantı icra edilene kadar görevine devam edecektir.

5.3 İlk toplantı İspanya'da icra edilecektir. Müteakip toplantılar taraflarca kararlaştırılacaktır.

5.4 YG, ihtiyaç duyulacak ve tarafların üzerinde anlaşacağı zamanlarda; ilk toplantı hariç olmak üzere normalde uzaktan görüntülü görüşme (UGG) ile toplanacaktır.

5.5 YG'nin icra edeceği temel görevler aşağıdadır:

- a. MM'nin uygulanabilmesi için gerekli politikayı hazırlamak ve YK'nın onayına sunmak,
- b. YK'yı desteklemek, tavsiyede bulunmak ve bilgilendirmek,
- c. YK için kararlar hazırlamak,
- d. Çalışma Gruplarını (ÇG) oluşturmak ve yönlendirmek,
- e. YK tarafından onaylanan politikaların doğru şekilde uygulamaya girmesini sağlamak, politikaları sürekli olarak gözden geçirmek ve politika değişiklikleri için YK'ya teklifte bulunmak,
- f. MM'nin uygulanmasını etkileyecek, MM'nin yorumlanmasına ilişkin sorular ve ulusal politikalar arasındaki uyumsuzluklar ile ilk elden ilgilenmek ve gerekirse YK'ya sunmak,
- g. MM'nin uygulanması için gerekebilecek düzenlemeleri ve bu kapsamdaki değişiklikleri YK'ya teklif etmek.

- h. Takip eden yıl içinde MM kapsamında icra edilecek faaliyetlerin tarifinden oluşan bir yıllık faaliyet planı oluşturmak ve bu plan kapsamındaki faaliyetleri önceliklendirmek,
- i. ÇG'ler tarafından oluşturulan özel düzenlemeleri gözden geçirmek ve YK onayına sunmak,
- j. MM kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin ilerlemesini kontrol etmek,
- k. Madde-2 Paragraf-4 kapsamında Üçüncü taraflar ile iş birliği olanaklarını araştırmak ve bu konuda YK'ya tekliflerde bulunmak.

6. Çalışma Grupları (ÇG)

- 6.1. ÇG'ler; YG tarafından, MM'nin amaçlarına uygun bir şekilde ve mevcut organizasyonun kapasitesini azami derecede kullanacak şekilde, YK'nin onayı ile oluşturulabilecektir.
- 6.2. ÇG'ler, her bir tarafın müşterek olarak belirlenmiş sayıda temsilcisinden oluşacaktır. Her bir ÇG'nin başkanı, YG tarafından atanacaktır.
- 6.3. ÇG'ler, MM'nin detaylı bir şekilde uygulanması için YG tarafından kendilerine tevdi edilen faaliyetleri icra edeceklerdir. ÇG'lerin görev tanımı YG tarafından oluşturulacaktır.
- 6.4. Her bir ÇG başkanı, sorumlu oldukları faaliyetlerin ilerleyişi hakkında YG'ye düzenli olarak rapor verecektir.
- 6.5. Bir ÇG dağıtıldığında, tüm dokümanları YG'ye teslim edilecektir.

MADDE-IV

İdari ve Personel Konuları

1. MM kapsamında taraflar'dan herhangi birinin diğer tarafta görevlendirilecek askeri olmayan araçların şoförleri ulusal veya uluslararası sürücü belgelerine sahip olmak zorunda olacaktır. Bütün araçların resmi veya sivil sigortası bulunmalıdır. Gönderen Ülke personeli, kullandıkları araçlarda uygun sigorta dokümanlarını bulundurmak zorundadır.
2. Gönderen Ülke personelinin işe ve ibatesi maksadıyla Ev Sahibi Ülkenin askeri sosyal tesislerinden istifade edilmesi durumunda, masraflar yerinde ve nakden ödenecektir. Askeri sosyal tesislerdeki otel ücretleri mütakabiliyet prensibi doğrultusunda belirlenebilecektir.
3. Hastalık, kaza veya dönüş vasıtasının kaçırılması gibi nedenlerle Ev Sahibi Ülke'de kalmak zorunda kalan Gönderen Ülke personeli, Ev Sahibi Ülke'de kalmasına neden olan zorunlu sebebin ortadan kalkmasını takiben, masrafı kendisi tarafından karşılanmak üzere 24 saat içinde ülkesine geri gönderilecektir.
4. Görevlendirilen personelin, Görevlendiren Ülke ile Ev sahibi Ülke arasındaki ulaştırma sorumluluğu Görevlendiren Ülkeye aittir. Ev sahibi Ülke içerisinde, faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinden mütakabiliyet ilkesi çerçevesinde ücreti mukabili/ücretsiz olarak yararlandırılıp/yararlandırılmamasına Ev sahibi Ülke tarafından karar verilecektir.
5. Gönderen Ülke Personeli, bu Anlaşma gereği herhangi bir görevi gerçekleştirebilmek için sağlık bakımından iyi durumda olacaktır. Kabul Eden Ülke tarafından sağlık bakımından uygun olduğunu bildiren sağlık raporu istenebilecektir.
6. Gönderen Ülke Personelinin acil sağlık ve acil dış bakım hizmetleri Kabul Eden Ülke tarafından ücretsiz olarak yerine getirilir. Acil sağlık ve acil dış bakım hizmetleri dışında kalan

muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Ülkenin mevzuatına uygun bir sağlık sigortası tarafından karşılanır.

7. Gönderen Ülke Personelinin sigorta primleri ve tedavi hizmet giderleri Gönderen Ülke veya Gönderen Ülke Personelinin kendisi tarafından karşılanır.

8. Gönderen Ülke Personeli bu sigorta kapsamında Ev Sahibi Ülkenin tüm sivil ve askeri sağlık hizmet sunucularından faydalanabilirler.

9. Ölüm veya yaralanma durumunda Gönderen Ülke'ye ve Ev Sahibi Ülkeye durum hakkında bilgi verilecektir. Olayın veya ölümün Ev Sahibi Ülke makamlarınca soruşturulmasını müteakip ölü/yaralı; personel ulaşım vasıtasına (uçak/gemi/kara taşıtına) konulmak üzere Ev Sahibi Ülkenin yardımları ile Gönderen Ülke kural ve nizamlarına göre nakil için hazırlanacaktır.

10. Gönderen Ülke Personelinin hastalık veya vefat nedeniyle ülkesine gönderilme ve cenaze masrafları Gönderen Ülke tarafından karşılanacaktır.

MADDE-V

Mali Hükümler

1. Bu MM'nin imzalanması, MM uygulamalarından doğan idari ve personel giderleri haricinde, taraflara herhangi bir finansal yükümlülük getirmeyecektir.
2. MM'de özellikle belirtilen veya karşılıklı olarak belirlenen hususlar haricinde, taraflar ziyaretler dahil olmak üzere bu MM kapsamındaki kendi masraflarından sorumlu olacaklardır.
3. Faaliyetler dolaylı veya dolaysız ilave maliyet getirmediği takdirde taraflar birbirlerine bedelsiz olarak destek sağlayacaklardır.
4. Bu MM'nin uygulaması kapsamında olup taraflara mali yükümlülük getirecek faaliyetler, ancak bahse konu faaliyetlerin ulusal makamlar tarafından onaylanmasını müteakip icra edilecektir.
5. Bu tür faaliyetlerin icra edilmesine ilişkin kararlar, bu MM dahilinde yapılacak belirli bir düzenleme ile kayıt altına alınacaktır.
6. Bu MM'nin hükümleri altında girilen herhangi bir kontrat için para birimi Euro olacaktır.

MADDE-VI

Teknik Bilgi veya Fikri Mülkiyetin Kullanımı ve Paylaşımı

1. Teknik bilgi veya fikri mülkiyetlerin kullanımı ve paylaşımı hakları, her iki tarafın ulusal kanunlarına uygun olacaktır.
2. Taraflar, bu MM kapsamında kazanılacak teknik bilgi veya fikri mülkiyet haklarını paylaşacaklardır.
3. Taraflar, bu MM'nin Madde-2 Paragraf-1'inde belirtilen faaliyetlerin icrasından kazanılan tüm teknik bilgi ve fikri mülkiyeti birbirleri ile paylaşacaklardır.
4. Üçüncü tarafların hakları da dikkate alınarak, taraflar; bu MM'nin uygulanması için gerektiği nispette, sadece değerlendirme maksadı ile, bu MM'nin sona erdirilmesinden önce veya bu MM'nin kapsamı dışında olmakla birlikte yürürlük zarfında Madde-2 Paragraf-1'de belirtilen alanlarda

geliştirilen teknik bilgi veya fikri mülkiyeti birbirleriyle bedelsiz olarak paylaşacaklardır. Bu paragrafa uygun olarak paylaşılan herhangi bir teknik bilgi veya fikri mülkiyet, paylaşan tarafın özel mülkü olarak kalacaktır.

5. taraflar; bu MM kapsamında geliştirilen teknik bilgi veya fikri mülkiyeti kendi devlet kurum kuruluşları ve yüklenicileri ile, bu kuruluşlar MM ile belirlenen paylaşım ve kullanım yükümlülüklerine bağlı ve sınırlı kaldıkları ve bu yükümlülüklerle bağlılıklarını yazılı olarak ifade ettikleri takdirde, paylaşabileceklerdir.

6. Paragraf-5'te izin verilenler haricinde teknik bilgi veya fikri mülkiyetin Üçüncü taraflar ile paylaşımı, aynı bilgiler daha önceden benzer kısıtlamaları olmayan başka bir kaynaktan alınmadığı veya aynı bilgi kamuya açık alanlarda bulunmadığı veya geçmediği sürece, mülkiyet sahibinin yazılı onayını gerektirecektir.

7. Bu MM'ye uygun olarak paylaşılan herhangi bir teknik bilgi veya fikri mülkiyet; mülk sahibi ya da yüklenicileri tarafından; bilginin özel mülkiyet olduğu, sahibi, kullanımı ve açıklanmasına ilişkin kısıtlamalar ile ne şekilde ve ne maksatla kullanılacağı açık bir şekilde etiketlenecektir.

8. Teknik bilgi veya fikri mülkiyeti alan ve kullanan taraf, Paragraf-7'nin hükümleri çerçevesinde markalanmamış veya belirlenmemiş herhangi bir teknik bilgi veya fikri mülkiyetin kötüye kullanıldığı iddialarından dolayı mülk sahibi tarafa karşı sorumlu olmayacaktır.

9. Her iki tarafın onayına bağlı olarak, ortak ekipmanların desteklenmesinde tarafların biri veya her ikisi ile çalışmakta olan yüklenici(ler), doğrudan bir firma-firma veya bir firma-taraf temelinde bu MM'nin amaçlarına katkıda bulunmak maksadıyla gerekli olan teknik bilgi veya fikri mülkiyetin paylaşılması için yetkilendirilebilir. Bu şekilde paylaşılan herhangi bir bilgi, taraflar arasında paylaşılmış ve alıcının yüklenicisine(lerine) bu MM'nin hükümlerine uygun olarak verilmiş sayılacaktır.

10. Paragraf-7 hükümleri de dikkate alınarak; teknik bilgi ya da fikri mülkiyetin sahibi olan taraf, bilgi veya fikri mülkiyeti alan taraf ya da alan tarafın bunları açıklamış olduğu şahıs/kurum tarafından izinsiz paylaşma ya da kötüye kullanma neticesinde zarara uğradığı takdirde, alan taraf, zarara uğrayan tarafın sahip olabileceği başka hak veya çözümlerle ilgili önyargıda bulunmaksızın, uğranılan zararı karşılayacaktır.

MADDE-VII

Güvenlik

1. Güvenlik hususları, taraflar arasında yapılacak gizlilik dereceli bilgilerin karşılıklı olarak korunmasına ilişkin düzenleme ya da anlaşma veya bu düzenleme ve anlaşmayı değiştiren ya da onun yerine geçecek yeni bir düzenleme veya anlaşma hükümlerine bağlı olacaktır.

2. taraflar, gerektiği takdirde, yukarıdaki güvenlik düzenlemesi kapsamına girmeyen konularda güvenlik hususları ve gizlilik dereceli bilgilerin yönetimine ilişkin kendi politika ve yasal mevzuatlarına uygun özel düzenlemelere gideceklerdir.

3. Her iki taraf da NATO üyesi olduğundan, NATO'nun gizlilik dereceli bilgilerinin paylaşımına ilişkin bilgi güvenliği ile ilgili tüm kaideler geçerli olacaktır.

MADDE-VIII

Ziyaret Usûlleri

1. tarafların resmi temsilcilerine, üçüncü taraf, yüklenici veya aracı kurum personeline; ilgili sözleşme hükümlerine uymak koşuluyla tersanelerde inşaları devam eden gemiler ile halihazırda envanterde bulunan benzer platformları yerinde incelemek ve test etmek amacıyla aşağıdaki amaçlar için devlet veya özel tesislere giriş ve seyirlere katılma izni verilecektir :
  - a. Bu MM'nin amaçlarını gerçekleştirmek veya,
  - b. Bu MM çerçevesinde icra edilen veya icra edilecek faaliyetlerin kalitesini sağlamak veya denetlemek. Bu ziyaretler, bu tür faaliyetlerin ilerleyişini engellemeyecek ve geciktirmeyecektir.
2. Her bir taraf, ziyaret taleplerini, ziyaret edilecek tarafın mevcut prosedürlerine uygun olarak iletacaktır.
3. Tüm ziyaretçiler, ziyaret edilecek tarafın mevcut güvenlik ve emniyet kuralları çerçevesinde hareket etmek durumunda olacaktır.
4. Ziyaretçilere verilen teknik bilgi veya fikri mülkiyet, ziyaretçileri gönderen tarafla paylaşılmış gibi işlem görecektir.
5. taraflar, gerektiği takdirde, ziyaretlerin yönetimine ilişkin özel düzenlemelere gidebilecektir.

MADDE-IX

Tadil ve Gözden Geçirme

taraflar, değişiklik yapılmasının gerekli olup olmadığını belirlemek için bu MM'yi periyodik olarak gözden geçireceklerdir. Her bir taraf, gerekli gördüğünde, bu MM'de değişiklik yapılmasını ya da gözden geçirilmesini yazılı olarak önerebilir. Bu durumda, taraflar değişiklik önerisinin yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içinde değişiklik ya da gözden geçirme müzakerelerine başlayacaktır.

MADDE-X

Onay ve Yürürlüğe Giriş

Bu MM, yürürlüğe girmesi için gerekli, ilgili iç usullerin tamamlandığının taraflarca yazılı olarak bildirildiği son bildirim alındığı tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

MADDE-XI

Yürürlülük Süresi ve Sona Erdirme

1. Bu MM'nin yürürlük süresi, yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 1 (bir) yıllık süre için akdedilmiştir. taraflardan birinin, geçerlilik süresi sona ermeden 90 (doksan) gün önce yazılı olarak sona erdirmeye talebinde bulunmaması durumunda, MM her defasında 1 (bir)'er yıllık sürelerle otomatik olarak uzayacaktır.
2. Taraflardan biri, bu MM'yi, diğer tarafa 90 günlük yazılı niyet bildirimini sunarak sona erdirebilir.

3. MM, mutabakatın amaçları gerçekleştirilemez veya taraflardan birisi taahhütlerini ciddi olarak ihlal eder ise sona erdirilecektir.
4. MM'nin sona ermesi; daha önce tarafların anlaştığı hükümler çerçevesinde tamamlanacak projelere ait programları veya evvelce imzalanmış diğer kontratları etkilemeyecektir.
5. taraflardan biri mutabakattan çekildiği veya MM sona erdirildiği takdirde, bu MM çerçevesinde paylaşılan gizlilik dereceli bilgi ve materyaller gerektiği gibi muhafaza edilecektir.

MADDE-XII

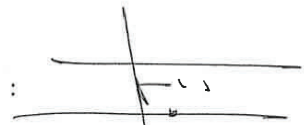
Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Bu MM'nin yorumlanması ve uygulamasına dair taraflar arasında meydana gelebilecek tüm uyuşmazlıklar, herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye veya üçüncü taraflara havale edilmeksizin, taraflar arasında derhal başlatılacak danışma ve müzakerelerle çözümlenecektir.
2. taraflar, uyuşmazlıkların çözümü süresince bu MM kapsamındaki sorumluluklarını yerine getirmeye devam edecektir.

MADDE-XIII

İmza

Bu Mutabakat Muhtırası; Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. İhtilaf halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ GENELKURMAY BAŞKANLIĞI ADINA	İSPANYA KRALLIĞI, SAVUNMA BAKANLIĞI ADINA
İMZA : 	İMZA :
TARİH : 26 Şubat 2016	TARİH : 15 February 2016
İSİM : Bülent BOSTANOĞLU	İSİM : Jaime Muñoz-Delgado y Díaz Del Río
RÜTBE : Oramiral	RÜTBE : Oramiral
ÜNVANI : Deniz Kuvvetleri Komutanı	ÜNVANI : Deniz Kuvvetleri Komutanı

EK

YÜRÜTME KOMİTESİ

Türk Deniz Kuvvetlerini Temsilen		İspanyol Deniz Kuvvetlerini Temsilen	
1.	Tuğamiral - Deniz Kuvvetleri - Plan Prensipler Başkanı	1.	Koramiral - Deniz Kuvvetleri-Plan Prensipler Başkanı
2.	Tuğamiral - Deniz Kuvvetleri- Teknik Başkanı	2.	Koramiral - Donanma Lojistik Komutanlığı- Gemi İnşa Direktörü,
3.	Albay - Deniz Kuvvetleri - Plan Prensipler Bşk.lığı-Kuvvet Plan ve Kaynak Yönetim Daire Başkanı	3.	Albay - Deniz Kuvvetleri - Plan Prensipler Bşk.lığı - Uluslararası Programlar Destek Ofisi
4.	Albay - Plan Prensipler Bşk.lığı - Proje Koordinasyon Şube Müdürü	4.	Albay - Deniz Kuvvetleri - Plan Prensipler Bşk.lığı - Uluslararası Programlar Destek Ofisi
5.	Yarbay/Albay – Deniz Kuvvetleri - Teknik Başkanlık, Karargâh Subayı	5.	Yarbay/Binbaşı - Deniz KuvvetleriUluslararası Antlaşmalar Şube, Karargâh Subayı

TBMM Basımevi - 2017